

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ВСП

«Гуманітарно-педагогічний фаховий
коледж Мукачівського державного
університету»

Іван КУШНІР

«26» серпня 2025 рік

Введено в дію наказом
№ 84-Оз від «26» серпня 2025 р.

ІНСТРУКЦІЯ

**з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту
для здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»
спеціальності А2 Дошкільна освіта
під час проходження практики в закладах дошкільної освіти**

1. Загальні положення

- 1.1. Практика здобувачів освіти є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у фаховому коледжі та проводиться на оснащених відповідним чином базах практики. Під час практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх фахових дисциплін.
- 1.2. Практика здобувачів освіти проводиться на базах, які мають відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.
- 1.3. Здобувачів освіти можуть бути направлені на практику тільки на ті бази, з якими фаховий коледж завчасно уклав договір на її проведення.
- 1.4. До початку проведення практики повинно бути проведено обстеження робочих місць здобувачів освіти та особами, відповідальними за організацію проведення практики. Відповідальність за організацію проведення і контроль практики покладається на керівників практики фахового коледжу та керівників від бази практики.
- 1.5. Обов'язковою умовою допущення здобувачів освіти до проходження практики є проходження ними інструктажів з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту з відповідним документальним оформленням.
- 1.6. До практики допускаються тільки ті здобувачі освіти, які пройшли медичний огляд.

2. Вимоги безпеки під час практики

- 2.1. При прибутті на базу практики здобувач освіти повинен отримати вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту.
- 2.2. З метою забезпечення безпеки життя і здоров'я дітей необхідно ретельно дотримуватись техніки безпеки, санітарно-гігієнічних вимог, правил пожежної і електробезпеки, дорожнього руху, поведінки дітей під час режимних процесів, під час виконання робіт, проведення масових заходів, екскурсій і прогулянок.
- 2.3. Під час практики здобувач освіти-практикант відповідає за життя і здоров'я дітей.
- 2.4. Здобувач освіти має бути ознайомлений про те, що при виконанні професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні фактори:
  - висока психофізіологічна напруга;
  - висока концентрація уваги;
  - небезпека ураження електрострумом;
  - небезпека виникнення загорань та пожеж;
  - порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
  - довготривалі статичні навантаження.
- 2.5. Здобувач освіти повинен виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена згідно з програмою практики.
- 2.6. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно доповісти про це керівнику практики від коледжу.

3. Під час практики здобувачеві освіти-практиканту не допускається:

- 3.1. Не виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти, зокрема, запізнюватися на практику.
- 3.2. Пропускати або не проводити визначені програмою практики заняття та зривати освітній процес.
- 3.3. Залишати робоче місце без дозволу керівників практики.
- 3.4. Відвертати від роботи педагогічних працівників, заважати освітньому процесу.
- 3.5. Залишати дітей, з якими він проводить заняття чи режимні процеси без нагляду.
- 3.6. Під час занять у навчальному кабінеті виконувати роботу, яка не передбачена розкладом і планом занять.
- 3.7. При виникненні недоліків у роботі обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно або разом з дітьми їх

ліквідувати, натомість негайно повідомити керівника закладу освіти, керівників практики та припинити роботу до усунення недоліків.

3.8. При встановленні порушень вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці в приміщенні для занять, розпочинати чи продовжувати роботу з дітьми до усунення недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'ю.

3.9. Виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці чи в приміщенні. Ремонт виконується спеціально підготовленим персоналом закладу (електромонтером, слюсарем, електромеханіком).

4. Здобувач освіти-практикант зобов'язаний:

4.1. Повідомляти керівника закладу освіти про всі недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини (норми освітленості, травмонебезпеки обладнання, інструментів тощо).

4.2. Прийняти екстренні заходи при погіршенні стану здоров'я дитини (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа і т. ін.), надати необхідну першу (долікарську) допомогу та викликати медичного працівника.

4.3. Дбати про особисту безпеку, повідомляти в разі необхідності про погіршення стану власного здоров'я під час робочого процесу.

4.4. Під час оголошення сигналу «Повітряна тривога», разом із керівниками практики і дітьми переходити в укриття.

5. Дотримання правил безпеки у приміщеннях

5.1. Здійснювати повсякденний нагляд за станом обладнання, меблів.

5.2. Підставки для квітів повинні бути стійкими; не дозволяється розміщувати квіти на шафах, на стінах, підвіконнях.

5.3. Не забивати цвяхи чи інші гострі предмети на рівні зросту дітей.

5.4. Необхідно здійснювати щоденне вологе прибирання і регулярне провітрювання кімнати; стежити за чистотою вікон, занавісок; ніщо не повинно перешкоджати доступу світла в кімнату.

5.5. Навчальне обладнання, знаряддя праці слід зберігати в спеціально відведених безпечних місцях.

5.6. Не залишати ножиці, голки, ліки, сірники, миючі засоби та інші небезпечні для здоров'я дітей предмети, тримати їх у зачиненій шафі в недоступному для дітей місці; ножиці для занять мають бути з тупими кінцями.

6. Дотримання правил безпеки на заняттях з образотворчої та трудової діяльності

6.1. Перед початком роботи варто детально проінструктувати дітей по кожному виду навчального завдання.

- 6.2. Інструктаж супроводжувати показом безпечних прийомів роботи. Свою розповідь практикант має супроводжувати показом правильних безпечних прийомів роботи.
- 6.3. Після інструктажу слід шляхом часткового показу дій дітьми переконатись, що вони засвоїли правила і вимоги безпеки.
- 6.4. При роботі з ножицями необхідно ретельно стежити, щоб діти правильно їх тримали (направленими від себе від сусіда, від очей тощо).
- 6.5. Ножиці повинні бути з тупими кінцями і зберігатись у спеціальній коробці чи пеналі.
- 6.6. Практикант повинен слідкувати, щоб до роботи з пластиліном не були допущені діти, які мають поранення (подряпини) на руках. Працювати необхідно в нарукавниках. Закінчивши роботу, необхідно прослідкувати, щоб діти зібрали залишки пластиліну і прибрали робоче місце та помили руки.
- 6.7. У випадку поранення необхідно надати дитині першу медичну допомогу або викликати медичного працівника.
- 6.8. У навчальній кімнаті мати аптечку з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги.

7. Дотримання правил безпеки під час проведення занять з фізичного виховання

- 7.1. Перед заняттям ретельно перевірити стан спортивного залу чи майданчика.
- 7.2. Перед заняттям у залі необхідне вологе прибирання, дотримання чистоти та порядку упродовж занять.
- 7.3. Спортивне обладнання повинно бути справним, надійно закріпленим, зберігатись у безпечному місці.
- 7.4. Заняття фізкультури слід проводити в спортивному одязі, взутті відповідно до пори року.
- 7.5. Слід навчати дітей безпечного виконання фізичних вправ, дотримання дисципліни і правил поведінки, сумлінного виконання всіх команд керівників практики.
- 7.6. Необхідно стежити за дозуванням фізичних вправ, станом здоров'я дітей, знати дітей з ослабленим здоров'ям.
- 7.7. Здійснювати страхування дітей під час виконання фізичних вправ.
- 7.8. Користуватися спортивним обладнанням та інвентарем без дозволу вихователя забороняється.
- 7.9. У спортивному залі необхідно мати аптечку з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги.

8. Дотримання правил безпеки під час використання технічних засобів навчання та комп'ютерної техніки

- 8.1. Перед роботою провести інструктаж з техніки безпеки на робочому місці.
- 8.2. Під час використання технічних засобів навчання дотримуватись інструкцій з їх експлуатації та правил електробезпеки.
- 8.3. Користуватись електрообладнанням дозволяється тільки при надійному заземленні корпусу, вмикати його в мережу лише сухими руками, стежити за відповідністю показників напруги в електромережі.
- 8.4. Необхідно правильно відрегулювати освітлення робочого місця.
- 8.5. На екран діти повинні дивитись під прямим кутом, а не збоку.
- 8.6. Під час роботи не допускаються сторонні розмови, подразнюючі шуми.
- 8.7. Всі кабелі слід вставляти і виймати тільки при вимкненій апаратурі.
- 8.8. При появі будь-яких несправностей або запаху горілого слід повідомити керівників практики.
- 8.9. Після закінчення роботи необхідно привести в порядок робоче місце, ретельно вмити руки з милом, вимкнути електропостачання.

9. Дотримання правил безпеки під час роботи у куточку природи

- 9.1. Здобувачеві освіти-практиканту під час роботи у куточку природи необхідно звернути увагу, щоб інвентар відповідали віковим можливостям дітей.
- 9.2. Після обробки ділянки (квітника) отрутохімікатами не допускати туди дітей 5 (п'ять) днів.
- 9.3. Не допускати, щоб діти їли немиті овочі, фрукти, коренеплоди.
- 9.4. Слідкувати, щоб діти на ділянці, серед квітників ходили лише по доріжках, не бігали, не обганяли один одного.

10. Дотримання правил безпеки при проведенні прогулянок

- 10.1. Перед прогулянкою здобувачеві освіти-практиканту разом із вихователем необхідно оглянути маршрут прогулянки, вибрати місце для безпечного розміщення дітей.
- 10.2. До виходу на об'єкт практикант разом з керівниками практики проводить інструктаж дітей з безпеки життєдіяльності, правил дорожнього руху.
- 10.3. Не можна дозволяти дітям під час прогулянок наближатись, торкатись окремих видів обладнання, транспортних засобів.
- 10.4. Не можна допускати порушення дисципліни з боку дітей, відлучення з місця прогулянки, ігор, бешкетництва.
- 10.5. Важливо продумати організований відпочинок дітей після прогулянки і місце його проведення.

10.6. Шлях до місця прогулянки і повернення повинен бути найкоротшим, безпечним, з пунктами відпочинку, з мінімальною кількістю переходів через проїзні частини доріг.

10.7. Перед виходом, після привалів, перед поверненням необхідно перерахувати дітей.

10.8. Колону дітей формують з урахуванням, що на початку і в кінці потрібно поставити пари найбільш дисциплінованих, уважних дітей.

10.9. Категорично забороняється рух дітей по дорозі поза строєм.

10.10. Під час руху колони дорослі повинні знаходитись у голові і в кінці з сигнальними червоними прапорцями.

10.11. Необхідно уникати прогулянок з великим рухом транспорту.

10.12. Забороняється збір дітьми невідомих плодів, ягід, грибів, рідкісних об'єктів природи, пити воду з відкритих джерел.

10.13. У випадку виникнення небезпечних ситуацій, захворювання або травмування дітей, прогулянка призупиняється, діти відводяться в безпечне місце, а потерпілому надається перша медична допомога, при необхідності його направляють у найближчий медичний пункт, повідомляють про випадок та стан дитини керівника бази практики, батьків.

10.14. Передбачати надзвичайні ситуації, пов'язані із порушенням спокою громадського порядку, а також через сучасну ситуацію в Україні.

11. Завершуючи практичну діяльність здобувач освіти зобов'язаний

- знеструмити необхідне технічне обладнання;
- переконатися в збереженні навчального інвентарю;
- проконтролювати подальшу зайнятість на практиці згідно графіку;
- провести необхідні санітарно-гігієнічні заходи;
- повідомити керівників практики про закінчення роботи.

12. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

12.1. негайно припинити роботу і довести до відома керівника практики:

- погіршення особистого стану здоров'я;
- погіршення стану здоров'я дитини;
- отримання практикантом травми;
- отримання травми дитиною;
- виникнення пожежі;
- виникнення несправностей в роботі приладів та обладнання;
- вимкнення електроенергії;
- запаху природного газу, тощо.

12.2. Для усунення аварійної ситуації здобувач освіти повинен виконувати вказівки керівників практики, якщо це не приведе до погіршення стану його здоров'я, вжити посильні превентивні заходи.

13. Порядок дій під час пожежі в закладі дошкільної освіти

13.1. У випадку пожежі (чи загоряння) необхідно:

- вжити заходів щодо евакуації дітей із приміщення відповідно до плану евакуації;
- сповістити керівника закладу дошкільної освіти та керівників практики;
- негайно повідомити ДСНС за телефоном 101(при цьому слід чітко назвати адресу об'єкта, місце виникнення пожежі);
- приступити до ліквідації загорання відповідно до інструкції з пожежної безпеки в закладі дошкільної освіти.

13.2. Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони у найкоротший термін;
- ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки. З цією метою не можна залишати дітей без нагляду з моменту виникнення пожежі та до її ліквідації;
- ретельно перевірити всі приміщенні, щоб унеможливити перебування дітей в небезпечній зоні, які сховалися під ліжками, у шафах або в інших місцях;
- у разі гасіння слід намагатися в першу чергу забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації дітей;
- утримуватись від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла, в протилежному разі вогонь і дим поширяться до суміжних приміщень;
- залишаючи приміщення, потрібно зачинити за собою всі двері і вікна.

РОЗРОБЛЕНО:

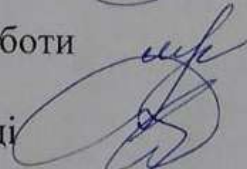
Завідувач навчально-виробничої практики

Дмитро ГРЕГІРЧАК

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з навчальної роботи

Олена МІШКУЛИНЕЦЬ

Голова комісії з питань охорони праці

Михайло ПРОЦЬ

Юрисконсульт

Євгеній ДУРДИНЕЦЬ